

14. Άλογο του Θεού

Όποτε γυρίζει ο νους μου στον πατέρα μου τον ξαναβλέπω με τον ζυγό στο λαιμό του, ζευγμένο με το επιτραχήλιο. Ζευγμένο τον κοιτώ, σαν ένα άλογο του Ιησού Χριστού. Με τις πεταλωμένες μπότες στα πόδια να τρέχει απ' άκρη σ' άκρη στην ενορία, τριάντα χιλιόμετρα στα βουνά, μια και δυο φορές κάθε μέρα. Ήταν πάντα του κατάκοπος, ετοιμόρροπος, να σωριαστεί στο χώμα. Όπως κάθε ζευγμένο πλάσμα. Αλλά δεν σταματούσε ποτέ.

Χωρίς καμιά καθυστέρηση, έφευγε και πήγαινε μαζί με τον χριστιανό που ερχόταν να τον γυρέψει. Πεταγόταν έξω από το πρεσβυτέριο πριν ακόμα ο χριστιανός μάς χτυπήσει την πόρτα. Γιατί πάντα αυτό που συνέβαινε

ήταν επείγον: κάπου ένας άνθρωπος περίμενε τον Θεό. Και ο πατέρας βιαζόταν. Περπατούσε πλάι στον επισκέπτη ως την εξώπορτα, βγαίνανε από τον ιερό περίβολο και ο πιστός που είχε έρθει να τον γυρέψει ανέβαινε πάλι στο άλογο. Ο πατέρας μου ακολουθούσε και πήγαινε με τα πόδια, πίσω από το άλογο.

Ένας ιερέας δεν ιππεύει, έτσι είναι η παράδοση στον βουνίσιο τόπο μας. Ο πατέρας λοιπόν κουβαλώντας τον σάκκο που είχε μέσα το σώμα και το αίμα του Ιησού Χριστού, τον ξύλινο σταυρό και τον «ζυγό», περπατούσε πίσω από τον άνθρωπο που πήγαινε καβάλα. Περπατούσε ο εύθραυστος, ο αδύνατος, ο πάμφτωχος πατέρας μου, βάδιζε σαν ένα άλογο, πίσω από τον έφιππο άντρα. Ακολουθούσε με τις πεταλωμένες μπότες του τις οπλές του αλόγου χωρίς καθόλου να καθυστερεί.

Σπάνια, έλεγε σ' εμάς τα παιδιά χαμογελαστός.

– Είμαι το άλογο του Ιησού Χριστού. Ο Θεός καβαλικεύει πάνω μου...

Και έλεγε αλήθεια, δεν ήταν αστείο όπως το παίρναμε τότε εμείς που ήμασταν μικροί

και γελούσαμε. Ο πατέρας μου μετέφερε το σώμα και το αίμα του Θεού έτσι όπως ένα άλογο μεταφέρει τον καβαλάρη του. Νύχτα και μέρα και παντού. Κάθισε πάνω στους ώμους του ο Θεός κι εκείνος συνεχώς τόν πήγαινε. Στα σκοτεινά βάθη των δασών, ανάμεσα στα έλατα, και τον έφτανε ως την αμίλητη καρδιά των άγριων ορέων.

– Δεν σ' αγαπούν οι γιοι και οι κόρες σου, του έλεγα έτσι όπως τον κοίταζα γερμένο από την κούραση. Δεν πρόλαβες να επιστρέψεις στο πρεσβυτέριο και έφτασαν πάλι να σε γυρέσουν. Δεν πρόλαβες να ξαπλώσεις και κατέφτασαν. Σε ξυπνούν, σε βάζουν να φεύγεις πάλι έξω ό,τι ώρα και να 'ναι, όσο άσχημος κι αν είναι ο καιρός, και σε αναγκάζουν να περπατάς με τα πόδια από πίσω τους ατέλειωτες ώρες ενώ οι ίδιοι πηγαίνουν καβάλα. Αδιάκοπα σε σέρνουν εδώ κι εκεί, μέσα στη νύχτα, κάτω από τη βροχή, βουτηγμένο σε λάσπες και χιόνι. Οι ενορίτες σου αγαπούν περισσότερο τα ζώα τους, γιατί ποτέ δεν απαιτούν από τα ζώα όσα αξιώνουν από τον πατέρα τους, τον ιερέα τους. Γιατί δεν σε λυπούνται; Γιατί δεν σε συμπονούν; Ποτέ;

– Η συμπόνια ταιριάζει στους ανθρώπους,

στα ζώα, στα πράγματα, όχι όμως στον ιερέα, μου αποκρινόταν. Το να λυπούνται τον ιερέα οι άνθρωποι θα ήταν ανόητο και τρελό, ακόμα και ασεβές θα ήταν κάτι τέτοιο. Όταν ο χριστιανός χτυπάει την πόρτα του ιερέα, στην πραγματικότητα κρούει την θύρα του Θεού, γιατί ο ιερέας είναι «άφωμοιωμένος τῷ υἱῷ τοῦ Θεοῦ»¹. Είναι ασέβεια να περάσει από το νου του χριστιανού η σκέψη ότι ο Θεός κουράστηκε, ότι ο Θεός νυστάζει, ή πως πεινά, ή πως είναι πονεμένα τα πόδια του. Από τον Θεό μπορεί κανείς να ζητά ανά πάσα ώρα και στιγμή, ακόμα και χωρίς να του χτυπήσει την πόρτα του.

– Είναι και άνθρωπος όμως ένας ιερέας, έκανα.

– Όχι! Ο ιερέας δεν είναι άνθρωπος, είναι η θυσία ενός ανθρώπου που συμπορεύεται πλάι στη θυσία του Θεού, αυτό είναι ο ιερέας.

– Μα δικαιούσαι κι εσύ λίγες ώρες ξεκούρασης.

– Όχι, ξαναείπε. Ο ιερέας δεν είναι σαν ένα γεωργό, σαν τον υπάλληλο ή ένα μάστορα. Δεν γίνεσαι ιερέας για να έχεις ώρες γραφεί-

1. Εβρ. ζ' 3.

ου, διαλείμματα και άδειες. Είσαι πια ιερέας συνέχεια, ασταμάτητα, χωρίς διακοπή. Χωρίς ούτε να παίρνεις ανάσα. Μέρα νύχτα. Όπως προστρέχουμε και ζητούμε από τον Θεό το κάθε τι, όλες τις ώρες της μέρας και της νύχτας, έτσι μπορούμε και να πηγαίνουμε στο σπίτι του ιερέα όποτε και για ό,τι τον χρειαζόμαστε. Βέβαια δεν γίνεται να έχουμε ιερείς που δεν ξαπλώνουν, δεν πεινούν ή δεν υποφέρουν τα πόδια τους, αλλά αυτό είναι μια ατέλεια της φύσης που είμαστε υποχρεωμένοι να την υπομένουμε. Η λατρεία δεν είναι παρά εικόνα, σκιά ουρανίων πραγμάτων, έτσι αποκαλύφθηκε και στον Μωυσή όταν πήγε να φτιάξει τη Σκηνή. Πρόσεξε, του είπε η φωνή, να τα κάνεις όλα με το μέτρο που σου αποκαλύφθηκε στο Όρος Σινά!¹

Η ιεροσύνη, η μίμηση Χριστού, δεν επιτρέπει στάσεις, ισχύει διαρκώς, μέχρι την αιωνιότητα². Ούτε καν ο θάνατος του ιερέα έχει τη δύναμη να τη σταματήσει, κι εφόσον ούτε ο θάνατος μπορεί να την εμποδίσει, πώς θες να την εμποδίσει η πείνα, η νύστα, η κούραση;

1. Εβρ. η' 5.

2. Εβρ. στ' 7.

– Δηλαδή κάποιος συνεχίζει να είναι ιερέας και αφού πεθάνει; ρώτησα. Πρώτη μου φορά άκουγα κάτι τέτοιο.

– Αιωνίως είναι ένας ιερέας. Assimilatus filio dei, manet sacerdos in aeternum. Αφομοιωμένος τῷ υἱῷ τοῦ Θεοῦ, μένει ὁ ἱερεὺς εἰς τὸ διηνεκές.

Δεν μπορεί λοιπόν να πεθάνει ένας ιερέας εφόσον είναι αφομοιωμένος με τον Θεό. Και μέσα στον θάνατό του, και παρά τον θάνατό του, συνεχίζει να είναι ιερέας. Αιωνίως. Αυτός είναι ο λόγος που τον θάβουν ντυμένο με όλα τα ιερατικά του άμφια όσα φορεί κατά την θεία Λειτουργία. Ενταφιάζεται μαζί με τον Σταυρό, το Επιτραχήλιο, το Φαιλόνι, το Στιχάρι, τα Επιμανίκια... Με ολόκληρη την στολή του, εκείνη της πιο επίσημης ιερουργίας. Γιατί ο νεκρός ιερέας ταξιδεύει για να λειτουργήσει στη γνήσια Εκκλησία, την επουράνια, δίπλα στον δεσπότη Χριστό. Για κάθε ιερέα είναι προβιβασμός ο θάνατος. Από τη μικρή εγκόσμια εκκλησία πορεύεται τώρα προς τον καθεδρικό του ουρανού, να τελήσει την παγκόσμια Λειτουργία γύρω από τον Χριστό. Ας μη θρηνούμε λοιπόν άμα ένας ιερέας πεθαίνει, γιατί δεν πεθαίνει ποτέ. Ο θάνατος είναι προαγωγή του.

Κι επειδή ο νεκρός ιερέας παραμένει ιερέας, όταν τον τοποθετήσουν στο μνήμα φορώντας τα άμφιά του, σκεπάζουν το πρόσωπό του με τα ιερά Καλύμματα, ή τον Αέρα, το ύφασμα εκείνο με το οποίο σκεπάζουν το άγιο Ποτήριο που έχει το αίμα και το σώμα του Ιησού. Ο Αήρ συμβολίζει την πέτρα με την οποία σφράγισαν τον τάφο του Χριστού, και που τώρα σφραγίζει τον τάφο του ιερέα, μια και κάθε ιερέας είναι αφομοιωμένος με τον γιο του Θεού.

Όσο άκουγα, έκλαιγα και δάκρυα έπεφταν πάνω στο άγιο χέρι του πατέρα μου που σκυμμένος καταφιλούσα. Τώρα καταλαβαίνω λοιπόν γιατί ο άγιος Φραγκίσκος της Ασίζης λέει πως αν βάδιζε στο δρόμο και συναντούσε έναν άγγελο και έναν ιερέα να πηγαίνουν πλάι-πλάι, πρώτα θα προσκυνούσε γονατιστός τον ιερέα και μετά τον άγγελο. Διότι οι άγγελοι είναι κατώτεροι σε τούτο, δεν μπορούν να μεταμορφώσουν το ψωμί και τον οίνο σε σάρκα και αίμα Θεού όπως οι ιερείς μπορούν.

Ο πατέρας μου, παρά την ανείπωτη ευτυχία να είναι υπηρέτης του ουρανού, στην επί-

γεια ζωή του βίωνε βαρβαρότητα και δυστυχία. Χρόνο με το χρόνο αδυνάτιζε χειρότερα. Γινόταν άσαρκος, άυλος, τριάντα ετών και τα μαλλιά του είχαν γίνει κατάλευκα, τριάντα και είχε κιόλας γεράσει. Τα δόντια του έπεφταν από υποσιτισμό, από εξαθλίωση και τόσους μόχθους.

Αντιθέτως, το βλέμμα του χρόνου με το χρόνο φώτιζε περισσότερο, ομόρφαινε, λαμπύριζε, ήταν τόσο δυνατό που έλεγες ότι ένα φωτοστέφανο λάμπει γύρω από το κεφάλι του. Είχα προσέξει ένα παράξενο φαινόμενο, άμα ο πατέρας μου κοίταζε διαπεραστικά κάτι, εκείνο το κάτι φωτιζόταν από το βλέμμα του λες και έπεφτε πάνω του προβολέας. Τότε, και από αυτό το φαινόμενο, πίστεψα πως όταν οι Άγιοι κοιτάζουν τον κόσμο, τον φωτίζουν και τον αγιάζουν.

– Τι βλέπεις; με ρώτησε όπως ήμουν βυθισμένος στους συλλογισμούς μου.

– Είσαι φωτεινός σα μια εικόνα, απάντησα και κατακοκκίνισα.

Εκείνος έβαλε τα γέλια. Δεν ήταν ούτε περήφανος, ούτε ταπεινός, το να είσαι περήφανος ή ταπεινός προϋποθέτει να είσαι γήινο πλάσμα. Κι αυτός γινόταν όλο και λιγότερο

γήινος. Γέλασε με τα λόγια που του είπα και χάρηκε. Ο πατέρας μου σπάνια γελούσε, με τόση κούραση δύσκολα γελάει κανείς. Τώρα χαμογελούσε, και όπως χαμογελούσε έβλεπα πως είχε χάσει σχεδόν όλα τα δόντια του.

Σφίχτηκε η ψυχή μου, θλιβόμουν για την τόση ανέχεια κι έβαζα τα δυνατά μου να μην κλάψω. Κι έλεγα μέσα μου πως αν μια μέρα ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός αποφάσιζε να ακουμπήσει ένα ψωμί στο τραπέζι του ιερέα του, του αλόγου του, του διαρκώς πεινασμένου Κωνσταντίν Γκεοργκίου, ο προλετάριος πατέρας μου, ο σεβαστός μου, πάλι θα συνέχιζε να πεινάει όπως και πριν. Παρά το θαύμα, δεν θα μπορούσε να το μασήσει γιατί θα είχαν πέσει πια τα δόντια του... Να φορέσει ψεύτικη μασέλα, ούτε να το σκεφτούμε. Ήμασταν τόσο μα τόσο φτωχοί που ούτε σε όνειρο δεν γινόταν να πλησιάσουμε οδοντίατρο.